

Læreplan i flysystemmekanikerfaget opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 11. mars 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Formål

Flysystemmekanikerfaget skal legge grunnlag for yrkesutøvelse innen vedlikehold av luftfartøy. Dagens samfunn er avhengig av driftssikre og velfungerende luftfartøy som sikrer god kommunikasjon over hele verden. Luftfartøyene bidrar til effektiv utbygging av infrastruktur og redningstjenester og til å opprettholde norske territorialgrenser.

Opplæringen i flysystemmekanikerfaget skal utvikle den enkeltes evne til helhetstenkning, analyse og system- og sikkerhetsforståelse. Videre skal opplæringen fremme evnen til å se sammenheng fra idé til produkt, slik at entreprenørskap og nyskaping kan bidra til å trygge vår felles fremtid. Opplæringen skal øke bevisstheten om miljømessige utfordringer knyttet til ressursutnyttelse og bærekraftig utvikling.

Opplæringen i flysystemmekanikerfaget skal legge vekt på oppleving, innsikt og bevisste valg knyttet til vedlikehold av luftfartøy. Den skal også legge vekt på luftfartøyets komponenter, systemfunksjon, systemintegrasjon og luftdyktighet og på luftfartøyets helhet. Sikkerhetsforståelse og grunnleggende forståelse for regelverk skal være sentrale elementer i opplæringen. Opplæringen skal fremme selvstendighet og samarbeid med andre i og utenfor eget fagområde. Videre skal serviceinnstilling og evne til å kommunisere med kollegaer og bransjepersonell ivaretas. Nøyaktighet, kreativitet og løsningsorientering i utførelsen av arbeidet skal også være sentrale faktorer innen regelverkets rammer.

Fullført og bestått opplæring fører fram til fagbrev. Yrkestittel er flysystemmekaniker.

Struktur

Flysystemmekanikerfaget består av tre hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder		
Opplæring i bedrift	Dokumentasjon og kommunikasjon	Teknisk vedlikehold	Kvalitetssikring

Hovedområder

Dokumentasjon og kommunikasjon

Hovedområdet omfatter arbeidsbeskrivelser, regelverk, avtaleverk og nødvendige kommunikasjonsformer.

Teknisk vedlikehold

Hovedområdet omfatter rutiner og prosedyrer for vedlikehold av luftfartøy med bruk av relevant verktøy og utstyr. Videre inngår bedriftens organisasjon og forretningsdrift.

Kvalitetssikring

Hovedområdet omfatter kvalitetskontroll, menneskelige faktorer, helse, miljø og sikkerhet og kvalitetsmessige vurderinger og tiltak.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I flysystemmekanikerfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i flysystemmekanikerfaget innebærer å formulere seg presist og forståelig, med håndskrift og ved bruk av digitale verktøy, i arbeid med dokumentasjon og i samarbeid med andre.

Å kunne lese i flysystemmekanikerfaget innebærer å forstå og å anvende ulike norsk- og engelskspråklige fagtekster som sikrer at arbeidet til enhver tid utføres i tråd med gjeldende regelverk. Dette inkluderer håndbøker, utstyrsmaterialer, montasjeveiledninger, lover, forskrifter, arbeidsbeskrivelser, datablader og prosedyrer for helse, miljø og sikkerhet.

Å kunne regne i flysystemmekanikerfaget innebærer å utføre beregninger, å ta beslutninger basert på måleresultater og å forstå flytekniske funksjoner på grunnlag av kjente matematiske formler og uttrykk.

Å kunne bruke digitale verktøy i flysystemmekanikerfaget innebærer å foreta informasjonssøk og bruke kommunikasjonsprogrammer. Bruk av digitale verktøy innebærer også datautveksling, konfigurering, feilsøking og testing.

Kompetansemål

Etter opplæring i bedrift

Dokumentasjon og kommunikasjon

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge inspeksjon, feilsøking, service, justering, demontering, montering, sprekkkontroll, reparasjon, låsing, sikring, modifikasjon, funksjonstesting, kontroll og konservering
- identifisere og velge godkjent vedlikeholdsdokumentasjon
- identifisere og velge godkjente komponenter og reservedeler
- velge nødvendig verktøy og test- og måleutstyr
- samarbeide, veilede og kommunisere
- dokumentere egen opplæring i dokumentasjon og kommunikasjon

Teknisk vedlikehold

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- utføre inspeksjon, feilsøking, service, justering, demontering, montering, sprekkkontroll, reparasjon, låsing, sikring, modifikasjon, funksjonstesting, kontroll og konservering
- utføre arbeidet på systemene fagmessig, nøyaktig og i overensstemmelse med gjeldende regelverk og produsentens tekniske dokumentasjon
- utføre arbeidet i henhold til helse-, miljø- og sikkerhetskrav
- bruke og vedlikeholde nødvendig verktøy og test- og måleutstyr
- gjenkjenne og redegjøre for ulike materialer og materialsammensetninger

- bruke og vedlikeholde nødvendig bakkeutstyr
- vedlikeholde og kontrollere relevant redningsutstyr
- utføre arbeidet i henhold til helse-, miljø- og sikkerhetskrav
- anvende flyteknisk engelsk
- dokumentere egen opplæring i flyteknisk vedlikehold

Kvalitetssikring

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- vurdere arbeidet i henhold til gjeldende regelverk og produsentens tekniske dokumentasjon
- anvende vedlikeholdsorganisasjonens kvalitetssikringssystem
- vurdere kvaliteten av eget og andres arbeid
- ta hensyn til menneskelige faktorerens betydning i forbindelse med teknisk vedlikeholdsarbeid
- skrive arbeids- og statusrapporter

Vurdering

Opplæring i bedrift flysystemmekanikerfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Dokumentasjon og kommunikasjon	Alle skal opp til fagprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på 14 virkedager.
Teknisk vedlikehold	
Kvalitetssikring	

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.